

VYDŪNO FONDAS

Steponas Kolupaila
1892 - 1964

1915 m. baigė Geodezijos institutą Maskvoje, vėliau tobulinosi Žemės ūkio akademijoje Dotnuvoje. Nuo 1919 m. — Geodezijos instituto profesorius, 1921 m. pradėjo dėstyti Dotnuvos žemės ūkio technikume, Kauno aukštesniojoje technikos mokykloje, nuo 1922 m. - Lietuvos Universiteto privatdocentas, 1923 m. - docentas, 1926 m. - profesorius, Lietuvos Universiteto sekretorius, 1940 m. Vytauto Didžiojo Universiteto profesorius, statybos fakulteto dekanas, Lietuvos Mokslų Akademijos narys. Atstovavo Lietuvai Pabaltijo geodezinėje komisijoje, Pabaltijo hidrologinių konferencijų kuratorius, po Antrojo pasaulinio karo buvo lietuvių komiteto narys Kemptene, Vokietijoje, (1944-1948m.), dėstė lietuvių gimnazijoje, hidrometrijos kursuose, aukštesniuose technikos kursuose. Nuo 1948 m. - Notre Dame universiteto (JAV) profesorius.

Prof. S. Kolupaila buvo viena iškiliausių asmenybių ne tik lietuvių, bet ir bendrai mokslo pasaulyje. Kaune įrengė hidrometrinę instrumentų tikrinimo stotį, kur instrumentus tikrino visoms Pabaltijo valstybėms, JAV įkūrė hidraulinę laboratoriją. Išrado formulę maksimaliems debitams skaičiuoti, sukūrė metodą skaičiuoti žiemos debitams. Rašė straipsnius į visus lietuviškus gamtos, technikos žurnalus: "Technika", "Kosmos", "Mūsų girios", ir kt. Parašė nemažai veikalų: vadovėlių "Hidrometrija" (1918m.), 2 tomų veikalą "Hidrometrija" (1939m.), sulaukusį palankaus Europos mokslininkų įvertinimo, "Lietuvos hidrografija" (1924m.), "Lietuvos ežerai" (1932m.), "Nevėžis" (1936m.), "Nemunas" (1940m.), pirmąją pasaulyje bibliografiją, apimančią visas hidrometrijos sritis - "Bibliography of Hydrometry" (1961m. JAV). S. Kolupaila buvo geriausias Lietuvos vandenų žinovas, aprašęs visus Lietuvos vandenis Lietuvių enciklopedijoje (JAV). Keturiasdešimt penkerius metus dėstė aukštosiose mokyklose, parengė daug specialistų. Rėmė studentų iniciatyvą ir novatoriškas idėjas.

1933 m. aktyviai įsitraukė į skautų judėjimą, skatino juos keliauti Lietuvos upėmis ir ežerais, 1934-1940 m. pats vadovavo kelionėms baidarėmis Lietuvos upėmis ir ežerais, parašė kelionių vadovą "Mūsų vandens keliai" (1933m.). 1934 m. išrinktas Studentų skautų korporacijos "Vytis" garbės nariu, buvo ilgametis Vyduņo šalpos fondo valdytojas.